

АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА
ТЕЛЕМЕДИЦИНА В УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КЛІНІКАХ

Бусел Світлана Валентинівна, кандидат медичних наук

ORCID ID 0009-0000-7684-8110

Дробко Анастасія Юріївна, магістрантка I курсу

Одеський національний медичний університет

Розвиток суспільства в сучасному світі здійснюється під впливом глобалізації інформаційних процесів, формується нова культура інформації та інформатизації. Охорона здоров'я – це одна з найважливіших галузей діяльності країни, в якій дуже широко впроваджуються провідні інформаційні технології [1]. Ефективний розвиток інформаційних технологій в закладах охорони здоров'я неможливий без впровадження автоматизованої інформаційної системи в закладах вищої освіти медичного спрямування.

Жодний медичний університет не може розвиватися та готувати конкурентних фахівців без власної клінічної бази для навчання [2]. Основними напрямками університетських клінік є лікувальна, навчальна та наукова діяльність. Важливим для сучасного розвитку та реалізації основних завдань клінік в структурі закладів вищої освіти медичного спрямування є створення та запровадження автоматизованої інформаційної системи управління клінікою, а саме: електронний документообіг; автоматизована система управління кадровими та фінансовими ресурсами; електронна система персонального планування робіт працівників клініки та науково-педагогічних працівників кафедр, які здійснюють свою діяльність в клініці, і їхнього звітування за результатами роботи; інформаційна система управління лікувальним та освітнім процесом тощо. Інформаційна система університетської клініки має бути продовженням впровадженої в університеті автоматизованої системи управління закладом вищої освіти для автоматизації процесів формування лікувального та навчального навантаження, розроблення навчальних планів та

робочих програм, супроводження ведення аналітичної інформації щодо лікувального, наукового та освітнього процесу в структурних підрозділах закладу вищої освіти медичного спрямування.

Інформатизацію університетських клінік рекомендовано планувати в наступних взаємопов'язаних напрямках:

- інформатизація процесів надання медичної допомоги працівниками клініки та закладу вищої освіти медичного спрямування з забезпеченням спеціальної системи оцінювання якості надання медичної допомоги, інтеграція в електронну систему охорони здоров'я України;

- комп'ютеризація освітнього процесу, використання сучасних АІС для модернізації педагогічного процесу в умовах клініки шляхом інтеграції і інформаційне середовище університетської клініки електронних засобів навчання, програмних платформ систем управління навчанням, електронних бібліотек;

- реалізація завдань створення інноваційної клініки шляхом віртуальної інтеграції наукових досліджень з подальшим поєднанням освіти, науки та інновацій, інтеграції у світовий освітньо-науковий та медичний простір;

- зміна контенту освіти та професійних обов'язків медичних та науково-педагогічних працівників [3].

У побудові інформаційних систем університетських клінік закладів вищої освіти медичного спрямування України останніми роками досягнуто суттєвих результатів: створено медичні інформаційні системи, які інтегровані в електронну систему охорони здоров'я України; інформаційні системи статистичного та довідкового спрямування; накопичено великий обсяг практичної та статистичної інформації щодо розроблення та впровадження інформаційних і телекомунікаційних систем; впроваджені системи дистанційного навчання та надання консультативних послуг та інше.

Дуже важливим є подальший розвиток технологій телекомунікації, в тому числі телемедицини в університетських клініках, що дасть можливість значно оптимізувати надання медичної допомоги з використанням новітніх цифрових

технологій і залученням лікарів клінік та професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти медичного спрямування до дистанційного консультування пацієнтів та лікарів у складних клінічних випадках. Серед методів телемедицини, які показали свою ефективність, є: відеоконсультації, обмін медичними даними, аудіоконсультації, текстові консультації (через повідомлення) та медичні послуги, пов'язані з використанням персональних діагностичних пристроїв (телеметрія) [4].

Використання можливостей телекомунікації показало свою важливість в період пандемії на COVID-19 та повномасштабної військової агресії російської федерації проти України. Це трансформувалось в прийнятті Урядом країни Закону України «Про електронні телекомунікації» та внесенні змін в низку нормативних актів [5, 6, 7].

Через декілька років у нас може з'явитися нова спеціальність та будуть лікарі, які консультуватимуть онлайн [8]. Такий лікар буде володіти не лише медичними навичками, а і цифровими та психологічними. Разом з технологіями телемедицини буде активно розвиватись штучний інтелект, який допоможе прискорити певні процеси та прибрати вірогідність людської помилки [9].

Список літератури:

1. Панасюк О. І., Плескач В. Л. Особливості побудови медичної інформаційної системи для поліклініки. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/19933/1/SEIS_mono_2021_P061-089.pdf (дата звернення: 18.11.2023)
2. Kniazkova V., Huz D., Rudinska O., Krylenko V. Формування кластерів медичних закладів як адміністративний засіб управління в галузі охорони здоров'я в умовах децентралізації. *Economics. Management. Innovations*. №1(32) 2023. DOI 10.35433/ISSN2410-3748-2023-1(32)-4
3. Мінцер О. П. Інформатизація вищих навчальних закладів медичного напрямку. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/276621437.pdf> (дата звернення: 18.11.2023)

4. Проєкт «Сталий розвиток національних систем охорони здоров'я» (LHSS) у межах проєкту USAID «Integrated Health Systems IDIQ». Березень 2023 року. Телемедицина в Україні: ситуаційний аналіз. Роквіль, штат Меріленд: Abt Associates. URL: https://www.lhssproject.org/sites/default/files/resource/202305/LHSS_UKRAINE_FY23_Landscape%20Assessment%20of%20Telemedicine%20in%20Ukraine_Ukr.pdf (дата звернення: 18.11.2023)

5. Закон України «Про електронні комунікації» від 16.12.2020 № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text> (дата звернення: 18.11.2023)

6. Наказ Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України» від 03.02.2022 № 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0234-22#Text> (дата звернення: 18.11.2023)

7. Наказ Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження нормативних документів щодо застосування телемедицини у сфері охорони здоров'я» від 19.10.2015 № 681. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1400-15#Text> (дата звернення: 18.11.2023)

8. Волошина О.Б., Балашова І. В., Лисий І.С., Дукова О.Р., Збітнева В.О., Бусел С.В. Удосконалення комплексного оцінювання компетентностей при навчанні лікарів-інтернів загальної практики. 2023. URI: <https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/13283> (дата звернення: 18.11.2023)

9. Ляшко В. Підготовка фахового і вмотивованого лікаря – ключовий елемент якості надання медичної допомоги. URL: <https://www.if.gov.ua/news/pidhotovka-fakhovoho-i-vmotyvovanoho-likaria-kliuchovyi-element-iakosti-nadannia-medychnoi-dopomohy> (дата звернення: 18.11.2023)